

ŠUVVA

Sámegiella vuosttašgiellan nuoraidceahkkái

Káre-Elle Partapuoli
Marit Ravna Anti-Sara
Anne Elle Gaup

Káre-Elle Partapuoli
Marit Ravna Anti-Sara
Anne Elle Gaup

Šuvva rávagirji

© Davvi Girji 2024

1. hápmi

Gráfalaš hápmen: Davvi Girji

ISBN 978-82-329-0608-6

Ruhtadan: Sámediggi

www.davvi.no

Dán buktaga ii leat lohpi mánget eará go dan maid lea lohpi vuoignaduodjelága njuolggadusaid mielde dahje šiehtadusaid mielde mat leat dahkkon Kopinorain, vuoignadujiid vuoigatvuodaeaiiggádiid beroštusorgánain. Jus ii leat dahkkon sierra šiehtadus Davvi Girji AS:in, de lea buot mángen ja daid olámudduidahkan gildojuvvon, ja rihkkun sáhhtá mielddisbuktit buhtadusgáibádusa ja buktaga bearrama, ja sáhhtá sáhkohallat dahje ránggáštuvvot giddagasduomuin.

Sisdoallu

Álggahus	7
Šuvva 1 geahčastat	9
Šuvva 2 geahčastat	15
Skovit	19
Árvvoštallanskovit Šuvva 1	28
Árvvoštallanskovit Šuvva 2	48
Gáldut	66

Álggahus

Oahpponeavvu lea heivehuvvon Sámegeiela vuosttašgiellan 2020 oahppoplánabuktaga mielde. Sisdoallu ja govat leat heivehuvvon nu ahte galget fátmastit miehtá sámi ja maiddái dáža servvodaga. Dán oahpponeavvu bokte nuorat galggaše fuomášit árvvuid ja posiitiiva miellaguottuid mat dorjot sámi searvevuoda.

Njálmmálaš- ja čálalašbarggut leat heivehuvvon nu ahte juohke oahppi, sorjjakeahtta man dásis lea, galgá nagodit iežas vásáhusaid bokte dahkat dulkojumi ja reflekšuvnna. Aktiivvalaš oahppi ja rabas gažaldagat leat guovddážis. Lohkamušat ja bargobihtát leat heivehuvvon oahppoplána guovddášelemeanttaide ja fágaidrasttiededji fáttáide. Aktiivvalaš oahppi guhte ieš hábme čuolmmaid ja ohcá vástádusaid lea dehálaš.

Struktuvra

Oahpponeavvu lea huksejuvvon dan láhkai ahte ii dárbbáš kronologalaččat bargat. Oahpaheddji sáhtta válljet guđe kapihttaliin oahppi galgá bargat ja maiddái guđe bargobihtáin. Kapihttal struktuvra lea sullii seamma buot kapihttaliin. Álggos bargobihtta, mii čatnasa fáttá fágadoahpangiidda, dasto lohkamušat maidda leat bargobihttát. Go oahppi lea bargan lohkanbargguiguin de galgá ieš buvttadit teavstta dahje njálmmálaš ovdanbuktima. Neahttaressas leat juohke kapihttalis interaktiiva grammatihkka bargobihtát ja iešárvoštallan skovit.

Šuvva 1:s kapihtal 1:s ja 2:s leat oahppanstrategiijaskovit mat eai leat čatnon dihto bargobihtáide, dáid oahppit sáhttet geavahit vaikko manlágán bargguide.

Šuvva 1 geahčastat

Šuvva 1	1 Lohkanstrategijjat	Gealbomihttomearit		
		<ul style="list-style-type: none"> válljet ja geavahit heivvolaš lohkan- ja oahppanstrategiijaid go fágain bargá geavahit riektačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 		
		Fáttát	Šánjer	Giellaoahpa
		Johtilislohkan Ohcanlohkan Logasteapmi Dárkilislohkan GÁLBE-geahčastat Jurddakárta Čoavddasánit Loga teavstta odđasit Čoahkkáigeassit Buohtastahttinskovi Tevdnet Ságastallat teavstta birra Bájuhit Allafrekveanttasánit		Refleksiiva pronomen ieš Resiprohka pronomenat Gažaldat- ja relatiivapronomenat

Šuvva 1	2 Čállit- teavstta hábmen	Gealbomihttomearit		
		<ul style="list-style-type: none"> iešguđetlágan teakstašlájaid plánet ja hábmet struktuvrrain mii lea heivehuvvon sisdollui, ulbmilii ja vuostáiváldái árvoštallat iežas ja earáid teavsttaid ja buoridit iežas teavsttaid mánggalárgan fágalaš eavttuid mielde geavahit riektačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 		
		Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa
		Šáŋŋer geahčastat Čállingolmmačieгат Proseassačállin Teavstta huksehus Loga dárkilit bargobihtta Jurddačállin Jurddakárta Disposišuvdnat Ovdamearkateavsttat Doabakárta DHNO-skovvi Buohtastahttinskovi Responsaskovvi Teaksta čatnan		Pluskvamperfeakta Konditionála Aktio essiivva Potensiála Passiivacealkka
Šuvva 1	3 Gáldut ja dieđut	Gealbomihttomearit		
		<ul style="list-style-type: none"> árvoštallat iešguđetlágan gálduid jáhkehahttivuođa, doallevašvuođa ja relevánssa, ja iežas barggus geavahit gálduid rehálaččat muitalit, juohkit dieđuid, ákkastallat ja reflekeret njálmmálaččat ja čálalaččat geavahit riektačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 		
		Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa
		Diehtu Gáldu Dahkkivuoigatvuohta Gáldolistu Gáldočujuhus Gáldokritihkka	Diehtoteaksta	Vearbbain suorggíduvvon substantiivvat dahje adjektiivvat

Šuvva 1	4 Muitalanárbi	<p>Gealbomihttomearit</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflekeret dan hárrái mo sámi jurddašvuogit, sámi njálmmálaš muitalanárbevierut ja sámi árvvut bohtet ovdan sámi girjjálašvuodas • geavahit relevánta doahpágiid ja fágagiela mat gusket iešguđetlágan sámi fáttáide ja árvvuide • buhtastahttit iešguđet sámi guovlluid cuvccas- ja máinnasvariánttaid ja njálmmálaš árbevieruid • geavahit riektáčállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 						
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Fáttát</th> <th>Šáŋŋer</th> <th>Giellaoahpa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Sátnevádjaset Diiddat Cukcasat ja myhtat</td> <td>Cuvccas Myhta</td> <td>Earuhit bustávaid</td> </tr> </tbody> </table>	Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa	Sátnevádjaset Diiddat Cukcasat ja myhtat	Cuvccas Myhta	Earuhit bustávaid
		Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa				
Sátnevádjaset Diiddat Cukcasat ja myhtat	Cuvccas Myhta	Earuhit bustávaid						
Šuvva 1	5 Čáppagirjjálašvuohhta	<p>Gealbomihttomearit</p> <ul style="list-style-type: none"> • lohkat iešguđetlágan teakstašlájaid iešguđet guhkkodagas ja mohkkáivuodas, ja buhtastahttit ja dulkot teavsttaid • buhtastahttit iešguđet sámi guovlluid cuvccas- ja máinnasvariánttaid ja njálmmálaš árbevieruid • iešguđetlágan teakstašlájaid plánet ja hábmet struktuvrrain mii lea heivehuvvon sisdollui, ulbmilii ja vuostáiváldái • geavahit riektáčállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 						
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Fáttát</th> <th>Šáŋŋer</th> <th>Giellaoahpa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Muitalus ja máinnas dovdomearkkat Máinnasvariánttat lagasmáilbmi, amasmáilbmi ja jámešmáilbmi Muitalusčállin</td> <td>Muitalus Máinnas</td> <td>Partihkkalát</td> </tr> </tbody> </table>	Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa	Muitalus ja máinnas dovdomearkkat Máinnasvariánttat lagasmáilbmi, amasmáilbmi ja jámešmáilbmi Muitalusčállin	Muitalus Máinnas	Partihkkalát
		Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa				
Muitalus ja máinnas dovdomearkkat Máinnasvariánttat lagasmáilbmi, amasmáilbmi ja jámešmáilbmi Muitalusčállin	Muitalus Máinnas	Partihkkalát						

Šuvva 1	6 Dráma	Gealbomihttomearit		
		<ul style="list-style-type: none"> iešguđetlágan teakstašlájaid plánet ja hábmet struktuvrrain mii lea heivehuvvon sisdollui, ulbmilii ja vuostaiváldái geavahit riektačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 		
		Fáttát	Šánjer	Giellaoahpa
		Neaktit Lávdi Bagadalli Mánus Replihkka Dialoga Monologa Rolla Bagadeapmi	Drámábihtta	Oamastangehčosat
Šuvva 1	7 Diehtoteavsttat – áššeproša	Gealbomihttomearit		
		<ul style="list-style-type: none"> muitalit, juohkit dieđuid, ákkastallat ja reflekeret njálmmálaččat ja čálalaččat iešguđetlágan teakstašlájaid plánet ja hábmet struktuvrrain mii lea heivehuvvon sisdollui, ulbmilii ja vuostaiváldái árvoštallat iežas ja earáid teavsttaid ja buoridit iežas teavsttaid mánggalárgan fágalaš eavttuid mielde geavahit riektačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis geavahit relevánta fágagiela teavstta ja giela čilgemii ja analyseremii 		
		Fáttát	Šánjer	Giellaoahpa
		Diehtoteaksta Artihkal Objektiivva mitalanvuohki Áššáigullevažuohta Referáhta Fágaartihkal Bagadus	Diehtoteaksta Referáhta Fágaartihkal Bagadus	Cealkkaanalysa

Šuvva 1	8 Gulahallan	<p>Gealbomihttomearit</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflekkeret dan hárrái mo iešguđetlágan giellageavaheapmi sáhtta albma-nahttit guottuid eará olbmuide • geavahit riektačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Fáttát</th> <th>Šáŋŋer</th> <th>Giellaoahpa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> Gulahallat Verbálalaš gulahallan Verbálahis gulahallan Digtála gulahallan Mearkagiella Gulahallandilálašvuohta Formála ja eahpeformála gulahallan Dulkot Duppalkommunikašuvdna Dovddut ja guottut Kultuvrra ja kodat </td> <td> Árvvoštallan Guorahallan </td> <td> Adjektiivvat Synonymat Antonymat </td> </tr> </tbody> </table>	Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa	Gulahallat Verbálalaš gulahallan Verbálahis gulahallan Digtála gulahallan Mearkagiella Gulahallandilálašvuohta Formála ja eahpeformála gulahallan Dulkot Duppalkommunikašuvdna Dovddut ja guottut Kultuvrra ja kodat
Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa				
Gulahallat Verbálalaš gulahallan Verbálahis gulahallan Digtála gulahallan Mearkagiella Gulahallandilálašvuohta Formála ja eahpeformála gulahallan Dulkot Duppalkommunikašuvdna Dovddut ja guottut Kultuvrra ja kodat	Árvvoštallan Guorahallan	Adjektiivvat Synonymat Antonymat				
Šuvva 1	9 Retorihkka	<p>Gealbomihttomearit</p> <ul style="list-style-type: none"> • guldalit earáid presentašuvnnaid ja reflekkeret daid hárrái, ja hukset iežas ákkastallama earáid oaiviliid ovdanbuktimiid ala • mitalit, juohkit dieđuid, ákkastallat ja reflekkeret njálmmálaččat ja čálalaččat • dovdat ja geavahit iešguđetlágan gielalaš ja estehtalaš váikkuhangaskaomiid ja retoralaš apeallavugiid • geavahit riektačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Fáttát</th> <th>Šáŋŋer</th> <th>Giellaoahpa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> Retorihkka Retoralaš apeallavuogit Sárdnidit Vuoduštit Ákkastallat </td> <td> Ákkastallan Sárdni </td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa	Retorihkka Retoralaš apeallavuogit Sárdnidit Vuoduštit Ákkastallat
Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa				
Retorihkka Retoralaš apeallavuogit Sárdnidit Vuoduštit Ákkastallat	Ákkastallan Sárdni					

Šuvva 1	10 Ovtastuvvon teavsttat	Gealbomihttomearit		
		<ul style="list-style-type: none"> • dovdát ja geavahit iešguđetlágan gielalaš ja estehtalaš váikkuhangaskaomiid ja retoralaš apeallavugiid • lohkat iešguđetlágan teakstašlájaid iešguđet guhkkodagas ja mohkkáivuodas, ja buohtastahttit ja dulkot teavsttaid • iešguđetlágan teakstašlájaid plánet ja hábmet struktuvrrain mii lea heivehuvvon sisdollui, ulbmilii ja vuostáiváldái 		
		Fáttát	Šáŋger	Giellaoahpa
	Ovtastuvvon teaksta Estetihkka Estehtalaš váikkuhan- gaskaoamit	Sosiála mediat Dáidda Máidnun Govvaráidu		
Šuvva 1	11 Váibmogiella	Gealbomihttomearit		
		<ul style="list-style-type: none"> • suokkardit ja čilget ovttalárganvuodaid ja erohusaid sámegeielaid gaskkas • geavahit relevánta fágagiela teavstta ja giela čilgemii ja analyseremii • reflekteeret dan hárrái mo eará gielat váikkuhit sámegeillii ja mo sáhtttá gáhttet ja ovddidit sámegeielaid iešguđetlágan arenain 		
		Fáttát	Šáŋger	Giellaoahpa
	Giellaguovllut Giellajoavkkut Suomaugralaš giellabea- raš Giellaovdáneapmi Njuovžilis giella	Diehtoteaksta Árvoštallan		
Šuvva 1	12 Eanandoallu	Gealbomihttomearit		
		<ul style="list-style-type: none"> • muitalit, juohkit dieđuid, ákkastallat ja reflekteeret njálmmálaččat ja čálalaččat • lohkat iešguđetlágan teakstašlájaid iešguđet guhkkodagas ja mohkkáivuodas, ja buohtastahttit ja dulkot teavsttaid • geavahit relevánta fágagiela teavstta ja giela čilgemii ja analyseremii 		
		Fáttát	Šáŋger	Giellaoahpa
	Eanandoalu historjá Ođđa áiggi šibitdoallu	Reflekteren Kreatiivalaš teaksta		

Šuvva 2 geahčastat

Šuvva 2	1 Diehtoteavstat	<p>Gealbomihttomearit</p> <ul style="list-style-type: none"> • mitalit, juohkit dieđuid, ákkastallat ja reflekteeret njálmmálaččat ja čálalaččat • välljet ja geavahit heivvolaš lohkan- ja oahppanstrategiijaid go fágain bargá • iešguđetlágan teakstašlájaid plánet ja hábmet struktuvrrain mii lea heivehuvvon sisdollui, ulbmilii ja vuostaiváldái • árvoštallat iežas ja earáid teavsttaid ja buoridit iežas teavsttaid mánggalágan fágalaš eavttuid mielde • geavahit riehtačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Fáttát</th> <th>Šáŋŋer</th> <th>Giellaoahpa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bajilčála Ingressa Láibeteaksta Njealját stáhtafápmu Kritihkalaš lohkan</td> <td>Jearahallan Reportáša Ođasartihkal Portreahttjearahallan</td> <td>Perfeavtta partisihppa Aktio nominatiiva Aktio genetiiva</td> </tr> </tbody> </table>	Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa	Bajilčála Ingressa Láibeteaksta Njealját stáhtafápmu Kritihkalaš lohkan
Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa				
Bajilčála Ingressa Láibeteaksta Njealját stáhtafápmu Kritihkalaš lohkan	Jearahallan Reportáša Ođasartihkal Portreahttjearahallan	Perfeavtta partisihppa Aktio nominatiiva Aktio genetiiva				
Šuvva 2	2 Teavsttaid dulkot	<p>Gealbomihttomearit</p> <ul style="list-style-type: none"> • lohkat iešguđetlágan teakstašlájaid iešguđet guhkkodagas ja mohkkáivuodas, ja buhtastahttit ja dulkot teavsttaid • reflekteeret dan hárrái mo sámi jurddašanvuogit, sámi njálmmálaš muitalanárbevierut ja sámi árvvut bohtet ovdan sámi girjjálašvuodas • geavahit relevánta doahpapiid ja fágagiela mat gusket iešguđetlágan sámi fáttáide ja árvvuide • geavahit relevánta fágagiela teavstta ja giela čilgemii ja analyseremii • geavahit riehtačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Fáttát</th> <th>Šáŋŋer</th> <th>Giellaoahpa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Buhtastahttit Dulkot Kontteaksta Motiiva Temá Árvvut</td> <td>Muitalus Dikta Sátnevádjaset Diiddat</td> <td>Interjekšuvnnat Gaskamearkkat</td> </tr> </tbody> </table>	Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa	Buhtastahttit Dulkot Kontteaksta Motiiva Temá Árvvut
Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa				
Buhtastahttit Dulkot Kontteaksta Motiiva Temá Árvvut	Muitalus Dikta Sátnevádjaset Diiddat	Interjekšuvnnat Gaskamearkkat				

Šuvva 2	3 Mitali – noveallat ja románat	Gealbomihttomearit <ul style="list-style-type: none"> • lohkat iešguđetlágan teakstašlájaid iešguđet guhkkodagas ja mohkkáivuodas, ja buhtastahttit ja dulkot teavsttaid • buhtastahttit iešguđet sámii guovlluid cuvccas- ja máinnasvariánttaid ja njálmmálaš árbevieruid • geavahit relevánta fágagiela teavstta ja giela čilgemii ja analyseremii • árvvoštallat iežas ja earáid teavsttaid ja buoridit iežas teavsttaid mánggalá-gan fágalaš eavttuid mielde • dovdat ja geavahit iešguđetlágan gielalaš ja estehtalaš váikkuhangaskaomiid ja retoralaš apeallavugiid • geavahit riektačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 						
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Fáttát</th> <th>Šáŋŋer</th> <th>Giellaoahpa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Novealla dovdomearkkat</td> <td>Novealla Romána</td> <td>Gažaldatpronomenat Resiprohka pronomenat</td> </tr> </tbody> </table>	Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa	Novealla dovdomearkkat	Novealla Romána	Gažaldatpronomenat Resiprohka pronomenat
		Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa				
Novealla dovdomearkkat	Novealla Romána	Gažaldatpronomenat Resiprohka pronomenat						
Šuvva 2	4 Giellastoahkan – divttat, lávlagat ja luodit	Gealbomihttomearit <ul style="list-style-type: none"> • lohkat iešguđetlágan teakstašlájaid iešguđet guhkkodagas ja mohkkáivuodas, ja buhtastahttit ja dulkot teavsttaid • geavahit relevánta doahpágiid ja fágagiela mat gusket iešguđetlágan sámii fáttáide ja árvvuide • geavahit riektačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 						
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Fáttát</th> <th>Šáŋŋer</th> <th>Giellaoahpa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lyriikka Motiiva ja temá Iešguđet guovllu luodit</td> <td>Dikta Lávlla Luohiti</td> <td>Oamastangehčosat</td> </tr> </tbody> </table>	Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa	Lyriikka Motiiva ja temá Iešguđet guovllu luodit	Dikta Lávlla Luohiti	Oamastangehčosat
		Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa				
Lyriikka Motiiva ja temá Iešguđet guovllu luodit	Dikta Lávlla Luohiti	Oamastangehčosat						
Šuvva 2	5 Refleškšuvdna – čilge jurdagiidat ja imaštala!	Gealbomihttomearit <ul style="list-style-type: none"> • mitalit, juohkit dieđuid, ákkastallat ja reflekteret njálmmálaččat ja čálalaččat • geavahit relevánta fágagiela teavstta ja giela čilgemii ja analyseremii • geavahit riektačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 						
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Fáttát</th> <th>Šáŋŋer</th> <th>Giellaoahpa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Reflekteret Duogášmáhttu Fáddá- ja čielggadan- cealkagat Muddejeaddji sánit</td> <td>Ovttastuvvontea- ksta Esseija Refleškšuvdna</td> <td>Váldo- cealkka ja oalge- cealkka Konjunkšuvnnat ja sub- junkšuvnnat Cealkkaoasit Cealkkalahtut</td> </tr> </tbody> </table>	Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa	Reflekteret Duogášmáhttu Fáddá- ja čielggadan- cealkagat Muddejeaddji sánit	Ovttastuvvontea- ksta Esseija Refleškšuvdna	Váldo- cealkka ja oalge- cealkka Konjunkšuvnnat ja sub- junkšuvnnat Cealkkaoasit Cealkkalahtut
		Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa				
Reflekteret Duogášmáhttu Fáddá- ja čielggadan- cealkagat Muddejeaddji sánit	Ovttastuvvontea- ksta Esseija Refleškšuvdna	Váldo- cealkka ja oalge- cealkka Konjunkšuvnnat ja sub- junkšuvnnat Cealkkaoasit Cealkkalahtut						

Šuvva 2	6 Árvoštallan – muttal oaiviliiddát	<p>Gealbomihttomearit</p> <ul style="list-style-type: none"> • muitalit, juohkit dieđuid, ákkastallat ja reflekteeret njálmmálaččat ja čálalaččat • dovdát ja geavahit iešguđetlágan gielalaš ja estehtalaš váikkuhangaskaomiid ja retoralaš apeallavugiid • iešguđetlágan teakstašlájaid plánet ja hábmet struktuvrrain mii lea heivehuvvon sisdollui, ulbmilii ja vuostaiváldái • geavahit riehtačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Fáttát</th> <th>Šáŋŋer</th> <th>Giellaoahpa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Árvoštallan Oaivilčálus Reflekšuvdna Plussa- ja minus sánit Muddejeaddji ja nannejeaddji sánit Kritihkalaš jurddašeapmi</td> <td>Girjeárvoštallan Árvoštallan</td> <td>Post- ja preposišuvnnat</td> </tr> </tbody> </table>	Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa	Árvoštallan Oaivilčálus Reflekšuvdna Plussa- ja minus sánit Muddejeaddji ja nannejeaddji sánit Kritihkalaš jurddašeapmi
Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa				
Árvoštallan Oaivilčálus Reflekšuvdna Plussa- ja minus sánit Muddejeaddji ja nannejeaddji sánit Kritihkalaš jurddašeapmi	Girjeárvoštallan Árvoštallan	Post- ja preposišuvnnat				
Šuvva 2	7 Ákkastállat – oaivildit ja váikkuhit	<p>Gealbomihttomearit</p> <ul style="list-style-type: none"> • guldalit earáid presentašuvnnaid ja reflekteeret daid hárrái, ja hukset iežas ákkastallama earáid oaiviliid ovdanbuktimiid ala • dovdát ja geavahit iešguđetlágan gielalaš ja estehtalaš váikkuhangaskaomiid ja retoralaš apeallavugiid • geavahit relevánta fágagiela teavstta ja giela čilgemii ja analyseremii • iešguđetlágan teakstašlájaid plánet ja hábmet struktuvrrain mii lea heivehuvvon sisdollui, ulbmilii ja vuostaiváldái • geavahit riehtačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Fáttát</th> <th>Šáŋŋer</th> <th>Giellaoahpa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ákkastallan Váikkuhit Digaštallat Ságaškuššat Retorihkka ja retorihkalaš gulahallanvuogit</td> <td>Oaivilčálus Lohkkiidčálus Digaštallan</td> <td>Suorggideapmi Translatiiva vearbbat Kausatiivavearbbat</td> </tr> </tbody> </table>	Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa	Ákkastallan Váikkuhit Digaštallat Ságaškuššat Retorihkka ja retorihkalaš gulahallanvuogit
Fáttát	Šáŋŋer	Giellaoahpa				
Ákkastallan Váikkuhit Digaštallat Ságaškuššat Retorihkka ja retorihkalaš gulahallanvuogit	Oaivilčálus Lohkkiidčálus Digaštallan	Suorggideapmi Translatiiva vearbbat Kausatiivavearbbat				

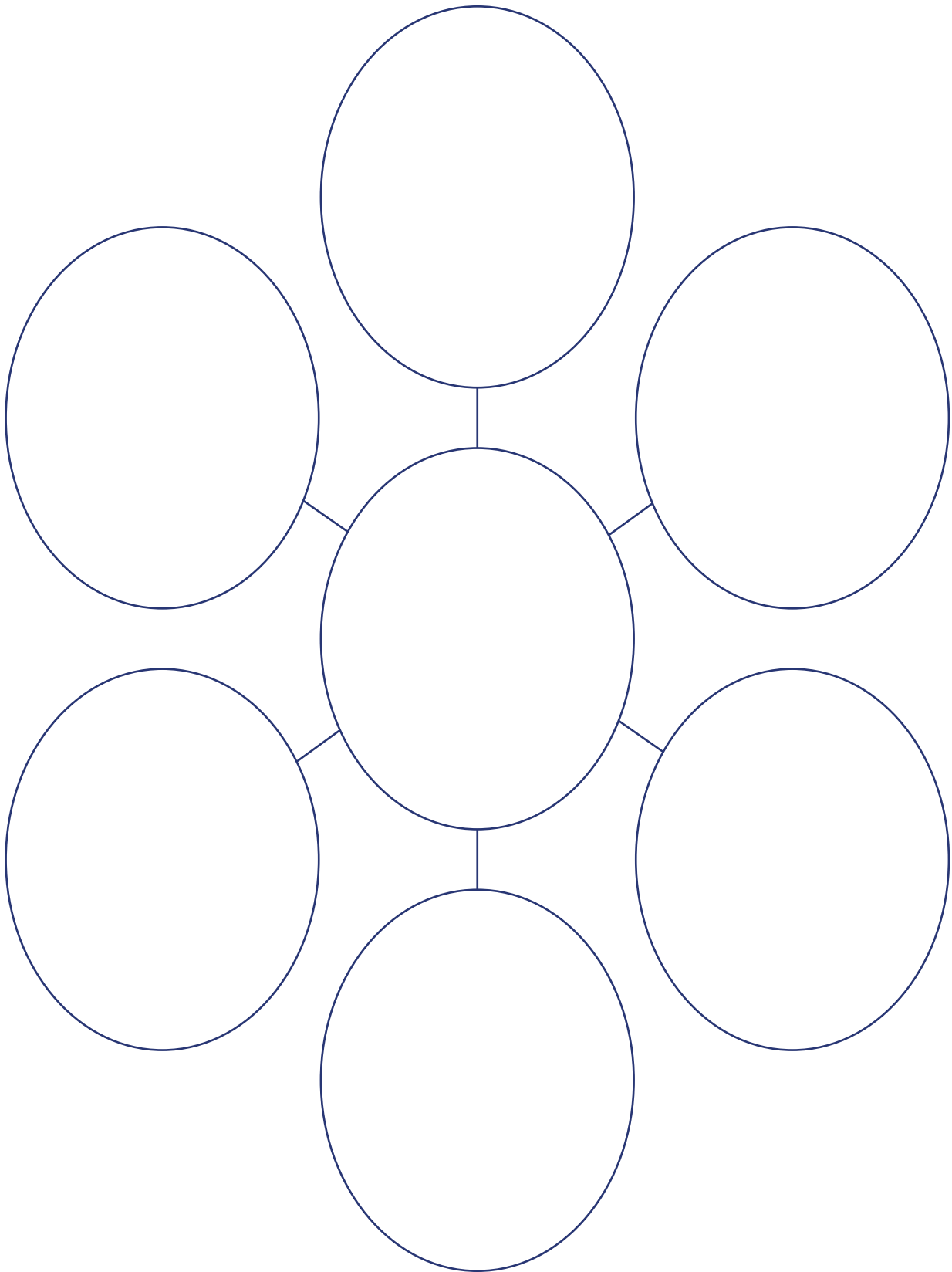
ŠUVVA 2	8 Gollegiella	<p>Gealbomihttomearit</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflekteeret dan hárrái mo iešguđetlágan giellageavaheapmi sáhhtá albma-nahttit guottuid eará olbmuide • geavahit relevánta doahpágiid ja fágagiela mat gusket iešguđetlágan sámi fáttáide ja árvvuide • suokkardit ja čilget ovttaláganvuodaid ja erohusaid sámegeielaid gaskkas • geavahit relevánta fágagiela teavstta ja giela čilgemii ja analyseremii • reflekteeret dan hárrái mo eará gielat váikkuhit sámegillii ja mo sáhhtá gáhttet ja ovddidit sámegeielaid iešguđetlágan arenain • geavahit riektačállima, giela hápmeoahpa ja teakstačatnama njuolggadusaid čálalaš gulahallamis ja teakstaráhkadeamis 				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Fáttát</th> <th>Šáŋjer</th> <th>Giellaoahpa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eatnigiella/vuosttášgiella Nubbigiella Giellaárbi Árbesánit Loatnasánit Vierissánit Giellagáhtten</td> <td>Čoahkkáigeassu</td> <td>Gaskamearkkat Sátneortnet Lohkooanádusat</td> </tr> </tbody> </table>	Fáttát	Šáŋjer	Giellaoahpa	Eatnigiella/vuosttášgiella Nubbigiella Giellaárbi Árbesánit Loatnasánit Vierissánit Giellagáhtten
Fáttát	Šáŋjer	Giellaoahpa				
Eatnigiella/vuosttášgiella Nubbigiella Giellaárbi Árbesánit Loatnasánit Vierissánit Giellagáhtten	Čoahkkáigeassu	Gaskamearkkat Sátneortnet Lohkooanádusat				
ŠUVVA 2	9 Árbeigiisá – boazodoallu	<p>Gealbomihttomearit</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflekteeret dan hárrái mo iešguđetlágan giellageavaheapmi sáhhtá albma-nahttit guottuid eará olbmuide • geavahit relevánta doahpágiid ja fágagiela mat gusket iešguđetlágan sámi fáttáide ja árvvuide • geavahit relevánta fágagiela teavstta ja giela čilgemii ja analyseremii • reflekteeret dan hárrái mo eará gielat váikkuhit sámegillii ja mo sáhhtá gáhttet ja ovddidit sámegeielaid iešguđetlágan arenain 				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Fáttát</th> <th>Šáŋjer</th> <th>Giellaoahpa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Boazodoalu historjá Árbevirolaš máhttu Bohcco ávkkástallan Bohcco sohkaabeallena- mahusat Bohcco guolganamahu- sat Bohcco čoarvenamahu- sat Bohcco ahkenamahusat</td> <td>Diehtoteaksta Kreatiivvalaš teaksta</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Fáttát	Šáŋjer	Giellaoahpa	Boazodoalu historjá Árbevirolaš máhttu Bohcco ávkkástallan Bohcco sohkaabeallena- mahusat Bohcco guolganamahu- sat Bohcco čoarvenamahu- sat Bohcco ahkenamahusat
Fáttát	Šáŋjer	Giellaoahpa				
Boazodoalu historjá Árbevirolaš máhttu Bohcco ávkkástallan Bohcco sohkaabeallena- mahusat Bohcco guolganamahu- sat Bohcco čoarvenamahu- sat Bohcco ahkenamahusat	Diehtoteaksta Kreatiivvalaš teaksta					

Skovit

DHNO-skovvi

Mun dieđán ...	Mun háliidivččen oahppat ...	Ná háliidan oahppat ...	Dán mun lean oahppan ...

Jurddakárta

Doabakárta

Doaba	Mearkkašupmi	Synonymat	Mo doaba lea geavahuvvon cealkagiin

Buohtastahttinskovvi

Fáddá 1	Erohusat/seammalágánvuodát	Fáddá 2

Kolonnanotháhta

Fáddá	Faktadieđut

Responsaskovvi

Gean čálus:	
Čállosa bajilčála:	
Šáŋŋer ja šáŋŋerdovdomearkkat	
Manlágán teaksta lea? Čuovvu go teaksta šáŋŋerdovdomearkkaid?	
Sisdoallu	
Árvvoštala teavstta sisdoalu: <ul style="list-style-type: none">• Masa liikojit bures?• Evttot lasáhusaid dahje gokko čáli galggašii eambbo čilget ášši.	
Bajilčála	
Geahča bajilčállaga. Heive go tekstii? Jos ii, evttot bajilčállaga mii heive tekstii.	
Álggahus ja loahpahus	
<ul style="list-style-type: none">• Mo du mielas teavstta álggahus ja loahpahus lea?• Čále mii du mielas lei buorre, ja čále jos dus leat buoridanevttohusat.	
Hápmi	
<ul style="list-style-type: none">• Lea go čállošis čielga álggahus, váldosisdoallu ja loahpahus?• Lea go čáli juohkán teavstta teakstaosiide? Ja mo lea teakstaosiid oktavuoha? Evttot jos galggašii juohkit eambbo teakstaosiide.	
Giella	
Dárkkis riehtačállima (ráva: geavat sátnegirjji ja riehtačállinreaidduid). Leat go muhtun cealkagat eahpečielgasat? Heive go geavahit eará sániid (synonymaid)?	
Árvvoštala	
Lea go čáli vástidan bargobihttái?	

Gáldodárkkisteapmi

Mii gálduid lea?	
Gii lea čállán, buvttadan dahje almmuhan gáldu?	
Mii gáldu ulbmil lea?	
Sisdoallu	
Giella	
Lea go ođđa vai boares gáldu?	
Gáldut	
Govat	
Buohtastahte gálduid	

Muitalusa ráhkkananskovvi

Persovnnat	
Dáhpáhusat	
Áigi	
Biras	
Muitaleaddji	

Álggahus	
Váldosisdoallu	
Loahpahus	
Bajilčála	

Árvvoštallanskovit Šuvva 1

Lohkanstrategiijat

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Máhtát go válljet heivvolaš lohkanvuogi?			

Čilge goas heive geavahit daid iešguđet lohkanstrategiijaid:

Čállit- teavstta hábmen

Makkár čállinstartegijja geavahat eane- mus?			
	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Earuhat go čáppágirjjálašvuoda ja áššeprosa šanjeriid?			
Máhtát go geavahit čállingolmmačie- gaga?			
Máhtát go čállinproseassa čuovvut?			
Máhtát go addit responssa nuppi čál- losii?			

Gáldut ja dieđut

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Dieđát go maid doahpagat mearkkašit: <ul style="list-style-type: none">• gáldu• diehtu• gáldočujuhus• gáldolisttu			
Máhtát go gálduide čujuhit iežat barg- guiguin?			

Čilge manne lea gáldokritihkka dehálaš:

Muitalanárbi

	Dieđán	Dieđán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Dieđát go maid doahpagat mearkkašit: <ul style="list-style-type: none">• sámi jurddašuvuohki• sámi árvvut• diida• sátnevájas• myhta			

Čáppagirjjálašvuohta

Man mitalusa leat čállán?			
	Máhtán/Dieđán	Máhtán / Dieđán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Máhtát go dulkot ja čiekŋudit iežat jurddašeami bargobihtáide?			
Dieđát go maid doahpagat mearkkašit: <ul style="list-style-type: none"> • mitalus • máinnas • biras • jorggáldat 			
Máhtát go geavahit mitalusčállinskovi?			
Leat go gergen čállosa?			

Drámá

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Dieđát go maid doahpagat mearkkašit: <ul style="list-style-type: none">• rolla• neaktin• replihkka• monologa• dialoga			
Máhtát go neaktit?			

Diehtoteavsttat – áššeprosa

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambobo hárjehallat
Dieđát go maid doahpagat mearkkašit: <ul style="list-style-type: none"> • diehtoteaksta • artihkal • objektiivva mitalanvuohki • áššáigullevažvuohka • referáhta • fágaartihkal • bagadus 			
Mii lea dehálaš go diehtoteavstta čállá?			

Gulahallan

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárr- jehallat
Dieđát go maid doahpagat mearkkašit: <ul style="list-style-type: none">• vearbálalaš gulahallan• verbálahis gulahallan• digitála gulahallan• formála- ja eahpeformála gulahallan• duppalkommunikašuvdna			
Mii váikkuha gulahallamis?			

Retorihkka

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Máhtát go ákkaid vuodushit?			
Man sártni čállet?			

Ovttastuvvon teavsttat

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Dieđát go maid doahpagat mearkkašit: <ul style="list-style-type: none">• ovttastuvvon teaksta• govvaráidu• estehtalaš váikkuhangaskaoamit			
Máhtát go govvaráiddu hábmet?			

Váibmogiella

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Dieđát go maid doahpagat mearkkašit: <ul style="list-style-type: none">• giellaguovlu• giellajoavku			
Máhtát go geavahit neahttasátnegirjji ohcat sániid ja daid dulkot			
Mii lea dehálaš vai giella galgá ovdánit?			

Árbegiisá – eanadoallu

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Dieđát go maid doahpagat mearkkašit: <ul style="list-style-type: none">• birgenláhki• lotnolasealáhus			
Muital oanehaččat gean birra čállet teavstta?			

Giellaoahppa

Pronomenat

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo härjehallat
Máhtát go geavahit <ul style="list-style-type: none">• refleksiiva pronomena ieš• resiprohka pronomeniid• gažaldat- ja relatiivapronomeniid			

Vearbbat

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Dieđát go mii lea: <ul style="list-style-type: none">• pluskvamperfeakta• konditionála• aktio• essiivva• potensiála			
Máhtát go rievdadit cealkagiid passiiva- cealkkan?			

Suorggideapmi

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Dieđát go mo odđa sánit suorggiduvvo- jit?			
Máhtát go earuhit erohusaid suorggi- duvvon sániin?			

Riektačállin

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Dieđát go mo sániin lea kongrueansa?			
Máhtát go ráhkadit alccesat njuolggadusaid mo earuhit bustámaid?			

Cealkkaoappu

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Dieđát go mat iehčanas partihkkalat ja laktapartihkkalat leat?			
Máhtát go geavahit partihkkaliid háladettiin ja čáledettiin?			

Oamastangeahčosat

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Dieđát go mat oamastangehčosat leat?			
Máhtát go geavahit oamastangehčosiid?			

Cealkkaoahppa

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Dieđát go mo sirret subjeakta- ja predi- káhttaoasi			
Máhtát go cealkagiid analyseret?			

Adjektiivvat

	Dieđán/Máhtán	Dieđán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Dieđát go mat adjektiivvat leat?			
Máhtát go gávdnat synonymaid ja antonymaid sániide?			
Máhtát go geavahit rikkes ja molsašuddi giela go čálát?			

Árvvoštallanskovit Šuvva 2

Diehtoteavsttat

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Geavahit go čállingolmmačiegaga? <ul style="list-style-type: none">• sisdoallu• ulbmil• hápmi			
Leat go vástidan bargobihtái?			
Čále oanehis kommentára das maid gállduid leat geavahan.			
Čuvvot go jearahallama rávvagiid?			
Hábmejtit go gažaldagaid ovddalgihtii?			
Leat go čuvvon šáŋŋera dovdomearkkaid?			
Leat go gergen čállosa?			
Leat go merken gállduid?			

Teavsttaid dulkot

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Máhtát go dulkot ja čiekŋudit iežat jurddašeami bargobihtáin?			
Diedát go maid doahpagat mearkkašit: <ul style="list-style-type: none">• duogášmáhttu• konteaksta• temá• motiiva• árvvut			
Máhtát go geavahit buohtastahttima bargguin?			
Leat go gergen čállosa?			

Muital! – noveallat ja romanat

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambobo hárbhallat
Lea go noveallas gealdu?			
Čuovvu go du čálus novealla dovdo-mearkkaid?			
Leat go geavahan mánggalágan muitalanvugiid?			
Leat go noveallas gielalaš váikkuhangaskaoamit?			
Leat go vástidan dasa maid bargobihtta jearrá?			
Leat go dárkkistan giela?			
Leat go earát árvoštallan du teavstta? Leat go čuvvon sin rávvagiid?			
Muital mo lei juogadit teavstta earáiguin.			
Leat go duđavaš iežat bargguin? Čále.			

Giellastoahkan – divttat, lávlagat ja luodit

Man divtta válljejit ovdanbuktit?			
	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat

Ráhkaneapmi

Dulkojit go divtta motiivva ja temá?			
Hárbhallat go ovddalgihtii lohkat divtta?			

Ovdanbuktin

Nagodit go heivehit jietnagaevaheami divtta sisdollui?			
Deattuhit go dihto sániid logadettiin?			
Čále man láhkai don válljejit ovdanbuktit.			
Čále maid vejolaččat livččet sáhttán buoridit ovdanbuktimis.			

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Leat go guldalan iešguđet guovvluid luđiid?			
Máhtát go čilget doahpagiid: <ul style="list-style-type: none"> • luohiti • juoigat • juoiganmáalle • dajahusat • dovdna • šuokŋa 			
Máhttet go bidjat dajahusaid earáide / muhtun báikái?			
Liikojit go dajahusaide maid earát bidje dutnje?			
Geahččalit go juoigat?			
Leat go oassálastán oahpahusas?			

Reflekšuvdna – čilge jurdagiiddát ja imaštala!

Válljejit go reflekteeret njálmmálaččat vai čálalaččat?			
Mii reflekšuvnna fáddá lei?			
	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárhallat
Leat go nagodan ovdanbuktit jurdagiiddát?			
Leat go ráhkadan gažaldagaid maid leat geahččalan vástidit?			
Leat go dus buorit ovdamearkkat (vásáhusat dahje dieđut mat heivejit fáddái)?			
Lea go teavsttas: <ul style="list-style-type: none"> • álggahus • váldooassi • loahpahus 			
Leat go geavahan muddejeaddji sániid?			
Leat go geavahan gielalaš váikkuan-gaskaomiid <ul style="list-style-type: none"> • humora/ironiija • metaforaid • dajaldagaid • sátnevádjasiid 			

Árvvoštallan – mital oaiviliiddát

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Leat go ráhkadan árvvoštallama?			
Leat go nagodan iežat oaivila ovdanbuktit?			
Leat go iešgudet beliid ja vásáhusaid čilgen?			
Leat go nagodan kritihkalaččat jurddašit?			
Leat go geavahan plussa- ja minussániid?			
Leat go geavahan muddejeaddji ja nannejeaddji sániid?			
Leat go geavahan gielalaš váikkuhan-gaskaomiid <ul style="list-style-type: none"> • humora/ironiija • metaforaid • dajaldagaid • sátnevádjasiid 			

Njálmmálaš digáštallan

Digaštallama ášši dahje fáddá			
Jus barget joavkkus, geainna ovttasbarget?			
Gii jodihii ságastallama?			
	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambobo hárbhallat
Hábmejit go ákkaid ovddalgihtii?			
Vuođuštit go čuoččuhusaid?			
Máhttet go geavahit mearkka mo dáhtut sáni?			
Oassálastet go digaštallamis?			
Jerret go čuovvulangažaldagaid?			
Maid retoralaš appeallavugiid geavahit?			
Mo du mielas lei njálmmálaččat ákkastallat? Čále dovdduid ja vásáhusaid.			

Ákkastallat – oaivvildit ja váikkuhit

Man bargobihtá välljejit čállit?			
Mii lei teavstta fáddá dahje čuolbma?			
	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambobo härjehallat
Buohtastahttet go iešguđet beliid áššis?			
Lea go čállošis álggahus, váldosisdoallu ja loahpahus?			
Álggahat go teakstaosiid fáddácealkagiin ja joatkát čielggadancealkagiiguin?			
Čále maid ákkastallanvugiid geavahit.			
Muitala go bajilčála teavstta sisdoalu?			
Leat go gárven čálloša?			

Gollegiella

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Dovddat go doahpagiid: <ul style="list-style-type: none">• eatnigiella/vuosttašgiella• nubbigiella• giellaárbi• árbesánit• loatnasánit• vierissánit• norvagisma• giellagáhtten			
Máhtát go čállit čoahkkáigeasu?			
Máhtát go iežat sániiguin mitalit giel-ladikšuma birra?			
Máhtát go gálduide čujuhit?			

Árbegiisá – Boazododoallu

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Mun dovddan boazodoalu historjjá.			
Mun máhtán gažaldagaid ráhkadit tekstii.			
Mun máhtán ohcat vástádušaid teavsttas.			
Mun dovddan doahpagiid: <ul style="list-style-type: none"> • árbevirolaš máhttu • guohtun • siiddastallan • guođoheapmi • bohcco guolganamahusat • bohcco čoarvenamahusat • bohcco ahkenamahusat • bohcco sohka-beallenamahusat • bohcco ávkkástallan • bagadit bohcco • báikedoallu 			
Mun máhtán plánét ja čállit teavstta mii vástida bargobihtái.			
Mun nagodan ovdanbuktit iežan jurda- giid boazodoalu boahhteáiggi birra.			

Gielloahppa

Vearbbat

	Diedán/Máhtán	Diedán / Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Diedát go mat leat vearbaid <ul style="list-style-type: none">• perfeavtta partisihppa?• aktio nominatiiva?• aktio genetiiva?			
Máhtát go sojahit <ul style="list-style-type: none">• perfeavtta partisihppa?• aktio nominatiivva?• aktio genetiivva?			

Interjekšuvnnat

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Máhtát go geavahit interjekšuvnnaid?			
Máhtát go geavahit interjekšuvnnaide rivttes gaskamearkkaid?			

Pronomenat

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Máhtát go geavahit gažaldatpronomeniid?			
Máhtát go geavahit resiprohka pronomena <i>guhtet guoibmi</i> mánggaidlogus oktan oamastangehčosiiguin?			

Oamastangehčosat

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Máhtát go geavahit oamastangehčosiid?			
Máhtát go sojahit oamastangehčosiid <ul style="list-style-type: none"> • nominatiivva ovttaidlogus, guvttiidlogus ja mánggaidlogus? • akkusatiivva ovttaidlogus, guvttiidlogus ja mánggaidlogus? • illatiivva ovttaidlogus, guvttiidlogus ja mánggaidlogus? • lokatiivva ovttaidlogus, guvttiidlogus ja mánggaidlogus? • komitatiivva ovttaidlogus, guvttiidlogus ja mánggaidlogus? 			

Cealkkaoappu

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Máhtát go váldocekalkaga ja oalgecekalkaga erohusa?			
Máhtát go geavahit <ul style="list-style-type: none">• konjunkšuvnnaid• subjunkšuvnnaid			
Máhtát go čoavdit cekalkagiid ja geavahit dáid cekalkalahtuid: <ul style="list-style-type: none">• verbála• subjeakta• objeakta• habitiiva• predikatiiva• adverbiála			

Post- ja preposišuvnnat

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Diedát go mat post- ja preposišuvnnat leat?			
Máhtát go geavahit post- ja preposišuvnnaid riehta?			

Suorggideapmi

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárbhallat
Máhtát go suorggídit vearbba ođđa vearban mii muitala ahte juoga dáhpáhuvvá mángii (frekventiiva vearba)?			
Máhtát go suorggídit vearbba, adjektiivva dahje substantiivva ođđa vearban mii muitala ahte juoga rievdá vuodđosáni guvlui (translatiiva vearba)?			
Máhtát go suorggídit vearbba, adjektiivva dahje substantiivva ođđa vearban mii muitala ahte juoga dahkko mii čujuha vuodđosátnái (kausatiiva vearba)?			

Riektačállin

	Máhtán	Máhtán muhtun muddui	Ferten eambo hárjehallat
Máhtát go geavahit čállinmearkkaid: <ul style="list-style-type: none">• aisttonmearkkaid• beallečuoggá• dávgeruođuid• jurddasárgá, goallossárgá• apostrofa• finjusárgá			
Máhtát go geavahit sámegeiela sátneortnega?			
Máhtát go loguid ja álgobustávvaonánusaid sojahit kásusiid mielde?			

Gáldut

- Balto, Haldis. 2019. *Sávzzas ullui*. Davvi Girji
- Blichfeldt, Kathinka. 2014. *Nye Kontekst 8-10 : basisbok : norsk for ungdomstrinnet*. Gyldendal
- Gaski, Harald. 2000. *Gielas Gillii Mielas Millii*. Davvi Girji
- Gaup, Káren Elle. 2001. *Girjjo-Gárjjo*. Dvvi Girji
- Gaup Sissel. 2017. *Ulun Dulun Heargi Loahppa. Oahpaheaddji rávagirji*. Davvi Girji
- Juuso, Inger Katrine. 2010. *Dáلكemearkkat*. Isak Saba guovddáš
- Pope, Kirsten ja Sára, Máret. 1996. *Eatnigiella Fáddágirji 8*. Davvi Girji
- Pope, Kirsten ja Sára, Máret. 1998. *Eatnigiella Fáddágirji 3*. Davvi Girji
- Pope, Kirsten ja Sára, Máret. 2004. *Eatnigiella Giellaoahpu váldogirji*. Davvi Girji
- Refsahl, Vigdis ja Anmarkrud, Øistein. 2019. *Gode lesestrategier*. Cappelen Damm akademisk
- Sara, Elen Anne; Magga, Maarit; Länsman, Helmi ja Aikio; Marjaana. 2014. *Giela geainnut 2*. Suoma Sámediggí
- Sámediggí. 2018. *Gielleluttjeme – Giellalápptim – Giellalokten*
- Sámediggí. 2019. *Riektačállinrávvagat*
- Skrivesenteret / Sámi Lohkanguovddáš. 2011. *Čáliidettiin. Praktihkalaš barggut go bargá lohkan-ja čállinstrategiigaiguin*
- Solbakk, Aage ja Anti, Trond Are. 2007. *Dállodoallu. Čálliid Lágádu*
- Turi, Else ja Ijäs, Johanna. 2009. *Gielas Gillii Mielas Millii 7*. Davvi Girji
- Vuolab, Kerttu. 2011. *Sámiid máilmmi viidodaga áddejupmi ja árbevirolaš máinnasteapmi*. Logaldallan Sámi allaskuvllas
- Davvi álbmogat*. <http://nordligefolk.no/hjem-2/kultur-og-historie/jordbruk-og-husdyrhold/?lang=sa>, vižžon 19.07.2023
- Davvi álbmogat*. <https://nordligefolk.no/hjem-2/mat-og-oppskrifter-2/mat-tradisjoner-nord-troms/?lang=sa>, vižžon 19.07.2023
- Den grønne skolen. <https://dengronneskolen.no/geit/>, vižžon 19.07.2023
- Dubestemmer.no. <https://www.dubestemmer.no/tema/mellomtrinn/kildekrikk/>, vižžon 27.06.2022
- Kildekompasset. <https://kildekompasset.no>, vižžon 27.06.2022
- Ráddehus.no. <https://www.regjeringen.no/se/dokumenter/meld.-st.-37-20202021/id2861398/?ch=4>, vižžon 27.06.2023
- Store norske leksikon. <https://snl.no/opphavsrett>, vižžon 27.06.2022
- Njálmmálaš gáldu: Johan Anders Olavsen Eira